

NAZEMI

HÁJÍME DŮSTOJNÉ PRACOVNÍ PODMÍNKY VE SVĚTĚ

Jsme nevládní nezisková organizace NaZemi.

Jsme přesvědčeni o tom, že každý člověk na Zemi má právo žít a pracovat v důstojných podmínkách.

Zaměřujeme se na propojenost našeho spotřebního chování s problémy v zemích globálního Jihu a motivujeme jednotlivce, firmy i státy přijmout za tyto problémy odpovědnost.

Prosazujeme globální vzdělávání, usilujeme o odpovědnost firem za vlastní dodavatelské řetězce a propagujeme fair trade jako účinnou podporu pěstitelů a pěstitelky ze zemí Afriky, Asie a Latinské Ameriky. Jednotlivcům i firmám nabízíme vlastní řadu fairtradové kávy Fair.Café a čaje Fair.Tea.

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2016

Uspořádali jsme výstavu v 70 parcích

Přesně 70 parků jsme na týden proměnili v galerii pod širým nebem. Objevila se v nich totiž naše [Výstava na stromech](#), s podtitulem Poznej své boty. Na 15 plakátech s fotografiemi od mezinárodně oceňovaného bangladéského fotografa [GMB Akashe](#) se kolemjdoucí měli možnost dozvědět, co vše se skrývá za zpracováním kůže pro náš trh či za výrobou bot. Akce se konala při příležitosti Světového dne důstojné práce. Informovaly o ní desítky tištěných i elektronických médií. Událost byla rovněž výbornou příležitostí pro spolupráci s našimi příznivci v regionech. K výstavě jsme vytvořili vzdělávací lekci [Poznej, svoje boty](#).

Zkoumali jsme pracovní podmínky ve třech českých oděvních továrnách

Na počátku roku 2016 jsme vydali výsledky výzkumu pracovních podmínek ve třech českých oděvních továrnách (Pleas Havlíčkův Brod, Vespas Prostějov, Bernhardt). Výzkum byl součástí mezinárodního srovnávacího výzkumu [Stitched up](#). Vyplynulo z něho, že šičky vykonávají zdraví nebezpečnou práci, pracují pod tlakem, za mzdu blížící se minimální mzdě a práce přesčas bývá často nucená. Výzkum se těšil zvýšenému zájmu médií, přečtěte si například článek na [ona.dnes.cz](#) či si poslechněte [ČRo Plus](#). Natáčet za námi přijela i rakouská televize.

Informovali jsme spotřebitele: vydali jsme řadu výzkumů a publikací

- Výzkum indického kožedělného a obuvnického průmyslu: [Být v jejich kůži](#) a [Stitching our shoes](#) (zaměřeno na domácí dělnice).
- Výzkum pracovních podmínek v Číně: [Tricky Footwork – The Struggle for Labour Rights in the Chinese Footwear Industry](#).
- Výzkum (ne)přítomnosti škodlivého šestimocného chromu v kožené obuvi: [Testování přítomnosti šestimocného chromu v obuvi](#).
- Profily evropských obuvnických značek: [Pošlapaná pracovní práva](#).
- Publikaci o oděvním průmyslu: [Život s oblečením](#).
- Návod na nakupování etického textilu: [Společensky odpovědné zadávání veřejných zakázek na oděvy](#).
- Brožuru jak a kde nakupovat etické oděvy: [Co na sebe](#).

A také jsme:

- Účastnili jsme se jako experti několika debat po projekcích na festivalu Jeden svět.
- Promítali jsme reality show Sweatshop a v rámci Týdne lidských práv film Hazaribagh o životních podmínkách dělníků, kteří produkují kůži pro evropský trh.
- Spolupodíleli jsme se na diskuzním semináři o sociální a solidární ekonomice, který pořádala Ekumenická akademie.
- Předali jsme výsledky Fórum pro změnu i petici evropských spotřebitelů za transparentnější obuvnický dodavatelský řetězec představitelům Evropské unie na diskuzním setkání v Evropském parlamentu.
- Společně s Clean Clothes Campaign a dalšími organizacemi jsme spustili kampaň s názvem [H&M Broken Promises](#).
- Uspořádali jsme [happening před prodejnou H&M](#) v Brně na ulici Česká.
- Připojili jsme se k [petici za propuštění čínských aktivistů](#) Zeng Feiyanga a Menga Hana z organizace Panyu Workers Centre.

Pořádáme největší akci na podporu fair trade v Česku

V roce 2016 jsme už poštěstě koordinovali **Férovou snídani NaZemi**, celorepublikový happening na podporu lokálních a fairtradových pěstitelů. Zájem lidí o akci stále roste. Díky aktivním organizátorům a organizátorkám snídalo na 161 místech republiky téměř 6 500 lidí. Férová snídaně se rovněž každoročně těší velkému zájmu médií. Celkem o ní bylo publikováno na 300 příspěvků, byli jsme hosty **Dobrého rána** České televize, reportáž odvysílala i hlavní zpravodajská relace FTV Prima. Akce nabízí lidem v regionech možnost aktivně se zapojit do zvyšování povědomí o fair trade, uspořádat ve svém místě příjemnou akci s dopadem. Zároveň je také často vstupenkou do další spolupráce s NaZemi. Na koordinaci akce se podílí rovněž řada našich dobrovolníků a dobrovolnic.

Koordinujeme kampaň Fairtradová města

Společně s Ekumenickou akademií a Fairtrade Česko a Slovensko vedeme už od roku 2011 kampaň **Fairtradová města**. Ta slouží k označování míst, kde je podporován fair trade. Základním kamenem těchto míst jsou fungující řídicí skupiny na podporu fair trade, které pravidelně a systematicky plánují aktivity na zvyšování nákupu fairtradových výrobků a povědomí o fair trade v místě. Již desátým Fairtradovým městem se stala na podzim 2016 Městská část Praha 8, titul převzali v rámci Národní fairtradové konference zástupce starosty MČ Praha 8 Petr Vilgus a radní MČ Praha 8 Anna Kroutil. Vedle měst se do kampaně zapojují také školy. V roce 2016 získalo titul **Fairtradová škola** pět dalších škol, mezi nimi i první vysoká škola. Celkem bylo do kampaně ke konci roku 2016 zapojených přes 30 škol, z nichž 20 již titul obdrželo. Provedli jsme také první pokus o vyhodnocení, **jak se dělá globální vzdělávání na Fairtradových školách**. Do dotazování se zapojilo 21 škol a jejich řídicích skupin.

Fair Café se stalo vlajkovou lodí Obchodu NaZemi

Fairtradové výrobky prodáváme v **Obchodě NaZemi** už od roku 2004. Byli jsme mezi prvními, kdo začal spravlivě obchodované potraviny dovážet do České republiky. Postupně jsme se stali jedněmi z nejvýznamnějších velkododavatelů. V roce 2014 se nám podařilo uspořádat cestu za našimi pěstiteli do Mexika a Guatemaly, na které nás doprovázel štáb České televize a vznikl z toho dokument o fair trade **Průvodce férového pijáka kávy**. Pěstitele jsme v roce 2015 pozvali do České republiky, o fair trade mluvili s řídicími skupinami Fairtradových měst, ale i v pořadu Dobré ráno. Situace na trhu se změnila, fairtradové výrobky jsou nyní dobře dostupné v obchodních řetězcích. Omezili jsme proto sortiment v obchodě především na naši kávu **Fair Café** a čaje **Fair Tea**. Obchod je zároveň i sociálním podnikem, našim zákazníkům nabízíme náhradní plnění. Veškeré zisky z obchodu financují naši osvětovou činnost.

Zasazujeme se o přidávání sociálních kritérií do veřejných zakázek

Díky naší spolupráci vypsalo město Třebíč jako první zástupce samosprávy veřejnou zakázku na nákup fairtradového občerstvení (2014) a etických triček (2016). Možnosti začleňování sociálních kritérií s námi v roce 2016 konzultovali představitelé Jihomoravského kraje a Ministerstva práce a sociálních věcí a již přidávají tyto principy do své praxe.

Reagujeme na aktuální problémy: vydali jsme publikaci *Lidé v pohybu*

Společně s Junákem – českým skautem jsme vydali metodickou příručku *Lidé v pohybu* jako pomůcku pro skautské vedoucí a další pedagožky a pedagogy, kteří se chtějí ve své práci s dětmi či mladými lidmi věnovat tématům uprchlictví a migrace. Publikace přináší informace, metodickou podporu, nabídku konkrétních aktivit a programů. Zároveň obsahuje i odkazy na již existující metodiky, které vydaly jiné organizace. Zejména ale ukazuje cesty, jak si při práci s mládeží poradit s kontroverzními tématy obecně.

Úspěšně pokračujeme ve facilitování

V NaZemi usilujeme o systémové změny. Zajímá nás fungování skupiny, pracovní dynamika, smysluplné vzdělávání. Chceme přispět k tomu, aby se změny děly participativně, demokraticky a s respektem. Proto jsme se rozhodli více věnovat *facilitaci skupinových procesů*. Ta spočívá v partnerském vedení skupiny, zajištění bezpečného prostředí a vytváření prostoru pro diskusi, ve které mají slovo všichni zúčastnění. Jednou z akcí, kterou jsme v roce 2016 pořádali i facilitovali bylo tzv. ProAction Café. Jedná se o metodu, v rámci níž si účastníci a účastnice vzájemně pomáhají posunout nápady ke konkrétním společensky prospěšným projektům. Akce proběhla v Praze, Brně, Olomouci i Ostravě.

Global Storylines se dostaly do finále Eduíny

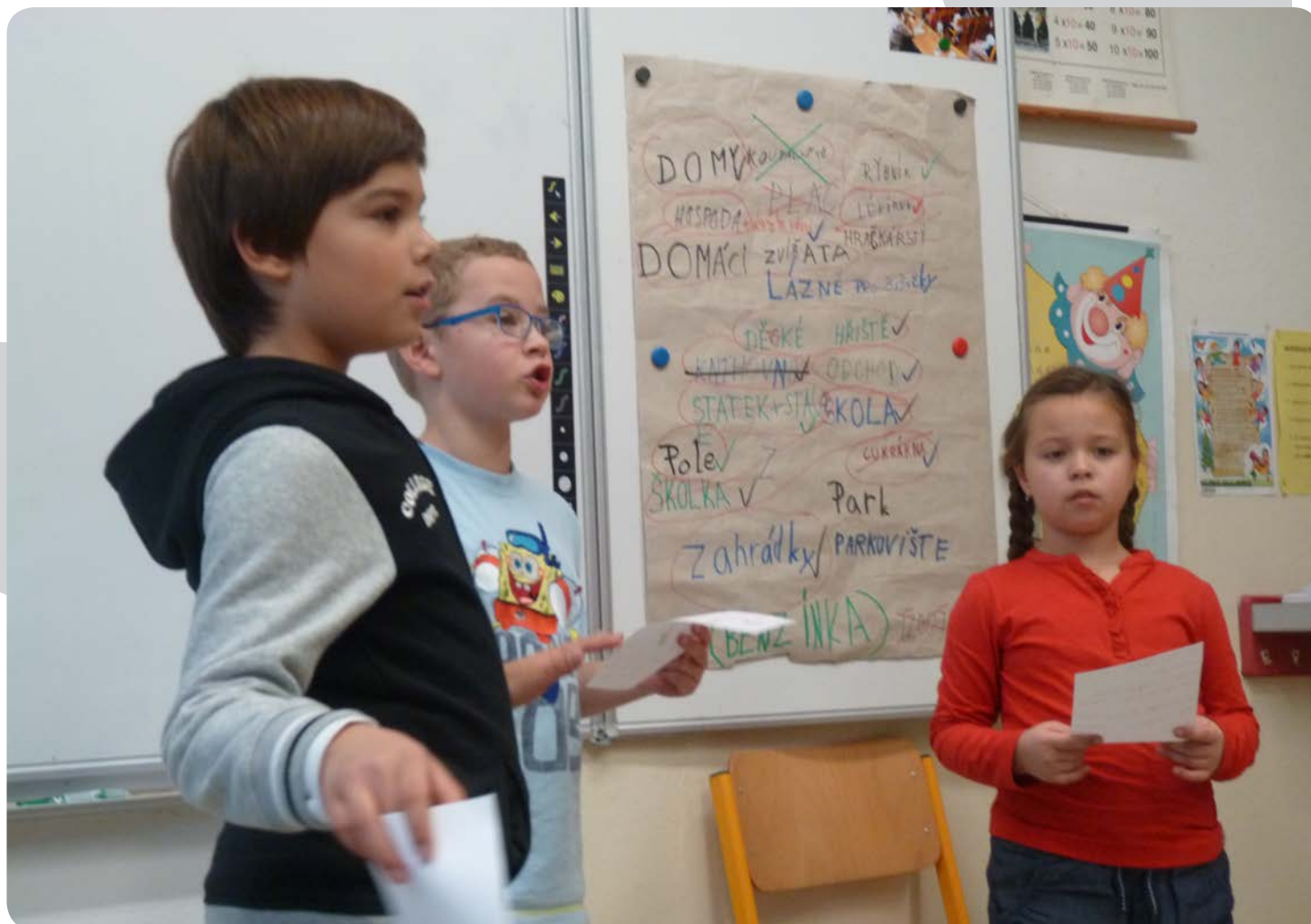
Rozvíjení pedagogického přístupu *Global Storylines* se v NaZemi věnujeme již téměř čtyři roky. Naše zkušenosti nám ukazují, že i komplexní témata, jako jsou vyrovnávání se s odlišností, nespravedlivé nastavení světového obchodu, migrace či klimatická změna, mohou díky dlouhodobé práci s příběhem dobře zvládat i děti na 1. stupni. Proto máme velkou radost, že tento potenciál viděla i odborná porota ceny *Eduína*, která *Global Storylines* vybrala z celkem 89 nominací mezi *9 nejzajímavějších projektů*. Na *Global Storylines* se také zaměřil pořad *Zaostřeno ČRo Plus*, poslechnout si ho můžete [zde](#).

Pomáháme skautům i školám být globálně odpovědní

Už téměř tři roky pracujeme společně s organizací Junák – český skaut na projektu *Skauti na Zemi*. Do projektu, jehož cílem je posílit roli skautského hnutí v podpoře důstojného života, lidských práv, rovnosti a spravedlnosti ve světě, je zapojeno dalších 11 organizací ze sedmi zemí. Skauti na Zemi mimo jiné vyvinuli *Globální kompas*. Ten ukazuje směr oddílům, které si chtějí hledat cestu ke zvyšování globální odpovědnosti skautského života. Stejně tak je ale dobře využitelný pro školy či jiné instituce. Těm pomáhá vyhodnotit, jakým způsobem vedou mladé lidi k porozumění souvislostem světa, co zvažovat, když např. nakupují potraviny, materiál nebo služby, jak řešit problémy či jaký prostor dávat participaci.

V rámci globálního vzdělávání jsme též:

- Vedli třetí ročník kurzu Global Education na Filosofické fakultě Masarykovy univerzity v Brně a na katedře Environmentálních studií nový kurz Globální občan a světový obchod.
- Uskutečnili sedmý ročník celoročního kurzu *Kritické myšlení a globální témata*.
- Uspořádali metodický seminář *Jak učit o kontroverzních tématech*.
- Založili jsme *tisňovou linku* globálního rozvoje vzdělávání.
- Vedli jsme rolovou hru *Limity budoucnosti* v pražském Skautském institutu. Účastníci díky ní měli možnost na vlastní kůži zažít situaci kolem politického vyjednávání těžebních limitů.
- Na *Mikulášském víkendu* jsme inspirovali na 900 skautů a skautek, jak přispívat k utváření světa, který by fungoval pro všechny lépe.
- Vydali jsme „stírací brožurku“ *Odhal souvislosti*, pomocí které mohou čtenáři či čtenářky odhalovat globální souvislosti. Postačí jim k tomu pětikoruna a pár rychlých pohybů zápěstí. Materiál je plný kreseb od Dalibora Krcha.
- Vydali jsme brožuru *Měníme svět* s tipy pro uvědomělou spotřebu a zvyšování povědomí o globálních souvislostech v našem okolí.

Finanční zpráva (k 31. 12. 2016 – v tis. Kč)

NÁKLADY	v tis. Kč
Spotřebované nákupy	153
Spotřeba energie	45
Nájemné	288
Cestovné	280
Náklady na reprezentaci	47
Ostatní služby	1708
Mzdové náklady	4261
Ostatní náklady	66
Náklady celkem	6848
VÝNOSY	
Tržby z prodeje zboží a služeb	352
Grantové prostředky	6446
Dary na transparentní účet	10
Ostatní výnosy	62
Výnosy celkem	6870
VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ	22

Statutární osoby k 31. 12. 2016: Eva Malířová (předsedkyně spolku), Petra Frühbauerová (ředitelka)

Členství v organizacích, oborových platformách a neformálních sítích

- Česko proti chudobě (koordinátor kampaně)
- Clean Clothes Campaign (neformální)
- EU Fair Trade Advocacy Network
- Euroban a World Banana Forum
- European Coalition for Corporate Justice (neformální)
- Fairtrade Česká republika (zakládající člen)
- FoRS – České fórum pro rozvojovou spolupráci
- FSC Česká republika
- Oborová platforma Zeleného kruhu
- SKAV – Stálá konference asociací ve vzdělávání

Za podporu v roce 2016 děkujeme

V neposlední řadě také děkujeme našim dobrovolníkům a dobrovolnicím, členům a členkám spolku, partnerským organizacím a všem těm, kteří nás podporují. Bez nich by naše práce nebyla možná.